

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна
примірника
16 сот.
На провінції
20 сот.

Виходить що день
рано крім поне-
ділка.

політична, економічно-суспільна часопись.

(Редакція Руська ч. 3.)

Будуть говорити і про Україну.

У великій головній квартирі відбуває ся важна нарада. Німецька і австрійська преса доносить, що на сій нараді мають порішитись всі справи сходу, а між ними і доля України. В сій нараді беруть участь вісарі німецький і австрійський, німецький кавалер гр. Гертлінг, німецький секретар заграничних справ Гінце, німецький посол у Відні гр. Ведель, референт про Австро-Угорщину в німецькій заграничній уряді Беркен, начальник головного німецького штабу Гінденбург і перший німецький квартирмейстер Людendorf та цілий помічний апарат, зложений з фаворитів і знатоків. Зі сторони Австро-Угорщини беруть участь в нарадах міністер заграничних справ гр. Бурян, найвищий двірський охмістр гр. Гуняді, шеф австрійського генерального штабу генерал-полковник Арц та австрійський посол в Берліні князь Гогенлое. В нарадах возьмуть також участь польські заступники, а саме начальник уряду заграничних справ Польщі Януш кн. Радивил і заступник польського правительства в Берліні Адам гр. Ронікер. До головної німецької квартири приїхав також болгарський наслідник престолоа, якого уважають кандидатом на польського короля.

На сих нарадах має рішити ся справа сходу, а зокрема також справа України. З кругів близьких до австро-угорського міністерства заграничних справ розходять ся вісти, що мусить прийти до ревізії берестейського мирного договору. На нарадах в головній квартирі рішати-меть ся справа України без Українців.

Чому не покликано на сю нараду українських заступників? Чому сама Україна о се

не ввімнула ся? Неприсутність представників окраїнних держав дивує навіть німецьку берлінську пресу. Чи Німеччина і Австрія думають, що про Україну можна буде рішати без України, а натомість з Поляками? Чи лишать вони укр. справу антанті?

Взагалі політика осередних держав проти України дає багато до думаня. Австро-Угорщина не ратифікувала берестейського договору. Холмщину віддано Польщі, Крим не знати кому, Бесарабію Румунії, Кубань мабуть „неділимий“ Росії

А тепер маєт ся рішати між иншим про Україну без Українців.

Коли на сході творить ся 100.000 польська армія, тоді кокетуєсь Поляків, а натомість ігноруєть ся Українців. Се є перворядний гріх політики Австрії проти Українців, що не уміла ніколи визискати того великого українського агута на сході Європи. Чи заразилась сим і Німеччина та думає робити ту саму політику?

Україна запротестує проти такого одностороннього трактованя

тикою його кабінету, у яким не пороблено доси істотних змін.

Другі знамена, се є страйк залізничників не цілком ще закладаний, і всьо, що вишло на яву в процесі проти бувших членів Ради.

Найяркіше однак освітили положене дві вислови Александра на московськй конгресі совітів, який говорив про укр. ворохобню і саботаж проти „німецько-австрійського імперіалізму“.

Найглибшу основу для сеї опозиції бачимо у сім, що доси не повело ся гетьманському правительству перевести аграрної реформи, яка є осередком всеї праці на Україні. Ті соціалістичні революціонери, з якими осередні держави заклучили мир і які опісля оказали ся людьми неспосібними, людьми злої волі, є вважані заступниками вбогих в землю, або безземельних селян. Їх програма, яка вимагає примусового вивласненя великих власників землі, є висловом пристрасних бажань широких укр. мужицьких кругів, які мають за мало землі, або яким видаєть ся,

що мають її за мало. Не треба забувати, що пересічна міра величин сільських посілости в укр. губерніях є найнижшою з усіх губерній колишнього рос. царства. Ті селяни не думають про різнородність землі, або про потребу інтензивнішого управлюваня, тільки жадають механічно зовсім так само, як селяни на півночі, більше землі, а в сій цілі примусового вивласненя всеї публичної і приватної великої земельної власности. В Веллкоросії видаєть ся їм сей ідеал сьогодня здійснений. Гетьман одначе опирає ся на елементах власности і порядку і міщанстві, яке по найбільшій часті не є українське, і на сих селянах, які його д. 29-го цвітня підняли у верх.

В сій політиці є гетьман підтриманий осередними державами, але вона в аграрнім питаню зугинає ся перед своєрідними труднощами, і чим довше розвязка сього питання

буде здержувана, тим тяжший буде настрій убогої в землю і безземельної мужицької маси.

З такого настрою слідуєть відтак такі заяви, як на московськй конгресі і коли навіть — нехай се ще раз буде підчеркнене — до убийства Айхгорна не дали почину не укр. круги, то однаково що до настрою є з ними звязані також круги укр. маск.

В кождім случаю антанта числить і сподіє ся таких звязей, коли вона, як видаєть ся, приступає до переведеня своїх планів проти Росії.

Дуже вірно! Гетьманське правительство повинно сей голос нім. поважного професора взяти під увагу.

Він чейже не є сторонничий і трактує справу об'єктивно. Земельна реформа на Україні є коначна. Лише вона поставить укр. державу на кріпкі ноги, дасть їй лад і армію.

Се лежить також і в інтересі Німеччини супроти приближеня антанті.

З України.

Перша українська дивізія.

Київ, дня 14. серпня. Побір для першої дивізії нового українського війська випав дуже корисно. Поборови підлягли сьим земельних власників, які мають не менше як 22 десятин. Місцем осідку дивізії, що складає ся з 5 тисяч людей, має бути Київ.

Горівчаний монопол на Україні.

„Извєстія“ доносять з Києва, що гетьман затвердив закон про зновлене горівчаного монополю на Україні. Проектує ся на рік 1918/19 випродуковати 4 мільони ведер горівки. (Ведро має 123 літрів). Після відомостий з Харкова горальні закупили у селян велику скількість картофель на горівку.

Берлінська преса і Україна.

Київські „Последнія Новости“ пишуть, що протиукраїнський надприм берлінський часописий „Berliner Tageblatt“ і „Vossische Zeitung“ полягає на односторонній ориєнтації і незнаню всіх українських течій. Так пред-

Професор Гетш про аграрну реформу на Україні.

Ми вже раз навели голос Гетша — професора на берлінськй університеті і учителя пруської воєнної академії, знатока рос. і укр. справ — про Україну, а зокрема про потребу аграрної реформи на Україні. Проф. Гетш консерватист — тим більше характеристичні є його погляди. Він знову забрав слово у віденськй „N. Fr. Presse“ і в статі під заголом „Київський агентат і інвазія антанті в Росії“ лише про аграрну реформу на Україні ось що:

„Гетьман старає ся з підмогою військ осередних держав привести спокій і порядок. Доси однак се йому не зовсім вдало ся. Часописи представляють сей стан з безмежною пересадю, але правдою єсть, що селяни й доси ворохоблять ся. Проти гетьмана стоїть опозиція, якої не можна не доцінювати. Він прязнає її сам в письмі, яке справив 6. VII. до президента міністрів. Вона виступає з кри-

ставлювано убіство Айхгорна як акт пімсти за повалене Центральної Ради і процес Доброго, саме в сім самім часі, як до акту сего признались російські соціалні революціонери в Москві.

До сеї замітки „П. Н.“ додає від себе „Vossische Zeitung“, що вона не веде проти українського напрямку. „Противно — каже „Voss. Ztg“ — ми бажаємо Українцям всього добра. Саме тому ми жалуємо, що не відповіли ми на протибольшевицький призив за помічю соціалних революціонерів, що тоді були правительством без краю, таким недовірем, на яке вони заслуговали“.

Українські полки над Піввоюю.

Командант армії Борович видав був до своїх військ денний приказ, в яким з признаем стверджує, що зі всіх його військ в часі походу за Піввоюю найславніше борола ся дивізія піхоти, яка в дві години після барабанного огню перейшла Піввоюю при останній офензиві і спричинила великі втрати у ворога. Ся дивізія піхоти складала ся з чотирьох полків:

Всі вони, як також артилерія, тут приналежна, рекрутують ся з наших Бойків і Лемків з дуже малою примішкою жидів та Поляків.

Голоси преси про наради в гол. квартирі.

Берлін, 14 серпня. „В. Г.“ доносить, що підчас відвідин цісара Карла у великій головній квартирі буде обговорювати ся не лише польське питання, але також загальне політичне і воєнне положене. В польській справі стоять проти себе так, як і давнійше два погляди, а се гр. Буряна, який ще далі є за австро-польською розвязкою і німецький погляд, після якого належить дати польській державі власного короля. Се годить ся також з бажаннями польських делегатів, що їх запрошено до головної квартири.

Монахів, 14 серпня. „Staats Ztg“ до-

відуєть ся з Берліна: При стрічі в головній квартирі розходить ся про рішене польської справи і визначене кандидата на польського короля. Має ся також обговорити цілий комплекс східного питання, положене в Росії, де під напором Чехо-Словаків, становище большевиків захитало ся. Рішеня потребують також справи надбалтійських провінцій, курс на Литві і в Фінляндії. Числять ся з тим, що у всіх сих питаннях за наде остаточне рішене.

Відень, 14 серпня. „N. Fr. Presse“ пише про наради в головній квартирі: Присутність кн. Радзивіла і гр. Ронікера в головній квартирі, вказує на те, що польське питання має стати предметом нарад. Розвязка сеї справи — як урядово було донесено — стоить у звязи з вибудовою союзу між монархією і Німечиною, але також теперішні події в Росії не будуть без впливу на вирішене питання, які вляжуть ся з берестейським договором. Питане, що має статись з окраїнними народами, не може бути байдужним для Польщі. Много є проблемів, які визвала війна, а польський проблем належить до найтяжших.

Чи не за богато їх?

Польські делегати, що прибули до головної німецької квартири, мають готовий список кандидатів на польський престол. Фігурують там: син саксонського короля князь Август Вільгельм, один з віртемберських князів, архикнязь Карло Стефан з Живця та син болгарського царя князь Кирило.

„Nowe Słowo“ (ч. 99) запитує з того приводу: Чи не за богато кандидатів?

Чеський плян перебудови Австро-Угорщини.

Чеська клерикальна часопись „Cech“ подає нібито з добре поіформованого жерела плян перебудови Австро-Угорщини. Плян сей має походити від президента міністрів бар. Гуссарка. Він, опираючись на довіре Цісаря, в порозуміню з мужами довіри правіці палати панів та визначними личностями всіх народностей має запроєктувати перебудову

Австро-Угорщини в федерацію національних держав німецької, чеської, полуднево-славянської і угорської. В межах сеї конфедерації кожда народність може знайти заспокоєне своїх нравних життєвних домагань.

До нарад конституційної комісії кромі парламентаристів мають бути покликані визначні мужи науки, промислу, торгівлі і фавховці автономних корпорацій всіх народностей. Переведене сеї зміни державного устрою має ся повірити міністерству, яке тішило би ся довірем всіх народностей, а на його чолі мусів би стояти муж безуслівної справедливости, обєктивности і загального поважана. Такого мужа видить „Cech“ в особі проф. Лямаша, котрий від давна носить ся з подібним пляном перебудови Австрії.

Подаючи сю відомість про плян перебудови монархії, замітимо, що є в ній много плутанини. Передовсім самі австрійські чинники не можуть рішати про судьбу Угорщини. На се Мадяри ніколи не пристали би. Лише крайній політичний невіжа може щось подібного в світ пускати. Липивши на боці Угорщину подибуємо старий, добре нам звисний клерикальний плян перестрою самої Австрії, після якого мало би ся утворити союзну державу: чеську, польську і німецьку, котрі у своїм внутрі могли би подзвлювати менші народи.

Викупно збіжа а українські господарські організації.

Наш рільний ніколи не стане повним господарем на своїй землі, як не возьме через свої організації торгівлі продуктами свого господарства у свої руки.

Виходяча з того заложена молода наша хліборобська організація Сільський Господар вже перед війною продумувала через свої організації ввати рільничу торгівлю у свої руки та війна перервала єї заходи.

Коли в р. 1915 заложено у Відни Воєний заклад для обороту збіжем, управа торговельного Синдикату Сільського Господаря виступила зараз з домаганем, щоби йому віддано, як генеральному комісіонерови викуп збіжа в українській часті Галичини. Її відразу заявили у Збіжевім Закладі, що є намір вести тоту торгівлю через дотеперішних куп-

В справі українського правопису.

(Далі).

Літературною мовою не може бути ні львівський ні галицький ні кївський ні полтавський і т. д. діалект, але її треба оперти на невичерпаних скарбах усіх наших діалектів, щоб вона була однаково зрозуміла кождому письменному Українцеві з усіх закутин широкої української землі.

Опираючись на тій основі я не можу назвати праці правописної комісії під проводом проф. Огієнка кроком наперед. Ціла та праця робить вражінє необдуманого начерку, що хотув радше правописні правила, якими послуговують ся часописі та автори, але не нормує їх. Виравді є тут проби дещо усталити, але цілість робить вражінє чогось несеріозного, ненаукового, припадкового. Щоб не бути голословним, вкажу на деякі точки.

В 1 точці говорять ся про (і). От і зразу бачиш, що те (і) не трактуєть ся по його морфологічній вдачі на рівні з другими преіотованими голосівками, але після того, як з ним поводять ся у практиці. Всім преіотованим голосівкам є місце в українській правописі і по голосівках і по шелестівках, лиш одному (і) п. Огієнко ані руш не хоче признати того права, опираючись на твердженю, що ніхто так коло Бїва не говорить, чого науково досі не сконстатовано як слід. Тай саме поставлене тої справи з свідчить про те, що комісія не знає, яке

місце в нашій фонетичі належить ся тому (і) чи се правописне чи може куди глибше питане.

В 2 точці подаєть ся правило, що на початку слова пишеть ся (і) (не и): інакше, інший — „але перед и можна писати и“; значить і так і сак, — а чому — Бог його зна!

4-ої точки не могли рішити. Питане: апостроф чи в у „пять, бю, імя, вязи“ і т. д. ніяк не може дїждати ся розвязки. І хоч кождий знає, що в має в нас значіне тільки як знак м'ягченя та що по губних шелестівках, які в українській мові не м'ячать ся, він рішучо ні притім, як також, що апостроф не вимовляє ся, отже чи напишем імя чи і м'я, то вимова у щирого Українця, котрому московщина не викривила приладів мовних, все буде одна й та сама; а одначе комісія не могла рішити ся на те, щоб оба ті непотрібні знаки викинути, (з виїмкою хіба в таких випадках як „зїхати, з'ясувати“ і т. д.)

В 6 точці говорять ся, що „пригосний звук перед м'ягким приголосним сам стає м'ягким, але в після нього не ставимо“; отже: слід, світ, кість, панський. Я навмисне вибрав ті приміри, щоб вказати ненослідовність сього правила. Перш усього по чім ми знаємо, що л у „слід“ є м'якче? Адже м'яккою шелестівка стає лиш тоді, коли вона зіллеть ся з й (j); се може стати ся з зубними, коли перенесемо їх на піднебїне. Тимчасом з 2 точки виходить, що і пишеть ся там, де не вимовляєть ся йі.

Значить автори праці признають, що є

і і йі тобто преіотоване і, що пишеть ся і. У слові „слід“ того й (j) нема; якже могло зм'ягчити ся л? А коли воно вимовляєть ся м'якко, так чому се не зазначено? Адже в богато слів, де сходять ся звуки сл і з собою; чиж „л“ скрізь тут м'якче, як у слові „слід“: пр. ослин, слів, чи скрізь „л“ м'ягчить попередне с? А з иншими групами губних шелестівок як стоїть справа, пр. стил, стіна, здїїмити і т. д. Чи й тут м'ягчить ся та група? Се одно. Друге слово світ по ухвадам комісії підходить під те саме правило. Одначе тут нова трудність. З поясненя, що значить м'ягчити шелестівку, виходить, що в не можна зм'ягчити, бо губної шелестівки на піднебїне не перенесеш! Отже в безумовно тверде і не може зм'ягчити того с. Те саме зі словом цвіт. Одна кість і панський справді сюди належать, бо м'яккість шелестівки т і є очевидна. Але при слові „панський“ і т. п. виринає нове питане: коли м'якка шелестівка м'ягчить другу і в не треба писати, то пощо воно стоїть у „панський“ по с? Адже природно м'якче к в закінченю „кий“ (вонєж наближаєть ся до границі твердого піднебїна!) м'ягчить вже само с, а дальше й н. Чому те фонетично другорядне в тут на місці, а в слові світ його не треба писати? Таких питань правила комісії не можуть заспокоїти, і се їх слаба сторона.

Іх і не можна заспокоїти, бо на швидку руку навіть таких річий як правописні „дрібниці“ не можна полагодити так собі голосованєм (просто тому, що вони сягають куди глибше у фонетику як сторонній, необанакомлений з тими питаннями людині здаєть ся).

(Конець буде).

ців, щоб не збавити їх хліба, а про організацію торговельні самих продуцентів ніхто не думав досі і се в перше представники Українців підносять.

Закінчено порадою віднести ся з тим до галицького Намісництва. Се й зроблено, та не той час був тоді, щоби з горожанськими організаціями, тим паче українськими, міродатні чинники в Австрії числили ся. Тому Союз дістав резолюцію, що роздачу комісіонерств на поодинокі повіти віддано місцевим Староствам чим і справу вбито, бо старости пороздавали комісіонерства жидівським гандлярям. До того, ніде правди діти, на наших були такі приголомшені, що мемо заохоти з боку Сільського Господаря і Союзу, не дуже о комісіонерства старали ся.

Справа поправила ся dopiero де-що в р. 1916. За приміром українських організацій пішли і польські, а що правительство почало більше з суспільністю числитись і утворило навіть сурогат парламенту відбудови краю у виді прибічної ради відбудови Галичини, наші домагали анайшли бодай слабонький відгомін і Союз Спілок дістав кілька збіжкових комісіонерств.

В слідуючій році мав їх вже 11 і тільки же комісіонерств наших, які віддав повітовим організаціям, собі полишаючи лише їх розділ і нагляд та опіку над ними.

Наші комісіонерства вивязали ся мемо всяких перепон добре з своєї задачі. Викупили вели справді по горожанськи, маючи на оді добре загалу продуцентів і консументів. Розділяли контингент справедливо, берегли хліборобських інтересів, викунуючи збіжжя з углядженем запотребованя хлібороба, давали йому визначену ціну, не використовуючи його відчислюванем за занецижене понад справедливу міру, тоді, як гандлярі надуживали права потручуваня за занецижене, ошукували нарід на вазі зерна і міхів та богачили ся його кервавцею і ріжними недозволеними штучками.

Тому і нарід, котрий по-декуди кривим оком дивив ся на наших комісіонерів, немов би на винуватків викупуна, що-раз більше до тої ідеї горнув ся, думаючи, що викупно примусове є конечне, а ліпше, щоби се робили свої, як чужі і віддавав своїм організаціям те, що йому вичислено. Заінтересовано ся справою викупуна так, що коли Союз Спілок в 1918 р. оголосив зазив до обниманя комісіонерств, зголосили ся організації зі всіх майже повітів краю, тому Союз поновив своє домагане у Воєннім закладі, щоби йому віддано викупно збіжжя і паші в цілій українській часті краю.

Обстояв за ним скликаний на 19 липня зїзд повітових організацій та голос його зїстав лише в часті вислуханій. Відносно прихильно прийняла його Воєнна Центральна паші, на котрої чолі стоїть хлібороб провідник організації, продуцентів дир. Дрохочкий і Союзови призначено 21 комісіонерств паші.

На негативнім становиську супроти наших домагань станув натомість дир. Воєнного Закладу для обороту збіжжям бувший комісар Намісництва дир. Галушка. Він станув виключно на становиську консументів, заявляючи, що мусить мати потрібну скількість зерна, що стягати його буде всякими середниками і що до тої задачі найвідповіднійші приватні купці, які мають в тім свій личний інтерес.

На се становиство не могла ніяк згодити ся наша хліборобська організація. Союз разом з Сільським Господарем і хліборобським загалом стоїть непохитно на становиську, що тільки хліборобські організації є покликані вести комісіонерства, бо лише вони вміють погодити інтерес загалу з добром хліборобського стану, який тут сходиться ся з загальним.

Треба про се пам'ятати, що се лиш хлібова користь для консументів, як викунуть ся все до послідного зерна, як то в богатих повітах, відданих в руки приватних спекулянтів, вони викупували як найбільше, щоб і як найбільше провізії на тім заробити та оголотуючи з насія хлібороба, шкюдiali засі-

вам, бо нарід не мав що сіяти і поля оставали облогом.

Така рабужкова господарка очевидно шкідна для того, хто бачить дальше конець носа, на жалє не видала ся вона такою міродатним кругам бодай супроти Українців. Вони завернули з дороги, на яку вступили, хоча дуже неохотно, в минулім році. Проти сего збори наших повітових організацій дня 10. липня 1918, піднесли гримкий протест, який через окрему депутацію подали до відома гр. Гуйнови, а тепер обов'язком усіх наших чинників є покести його далі до найвищих кругів.

В роковини 4-літнього існування У.С.С.

З нагоди річниці 4-літнього існування Українських Січових Стрільців, Отаман Гриць Коссака, командант Вишколу Українських Січових Стрільців скликав сходина офіцерів і підхорунжих всіх трьох груп Стрільцтва, а то: Легіону, Вишколу і Коша, які відбули ся дня 31. липня 1918 року у селі Грузьким, елісаветського округу, херсонської губернії.

Нараду отворив Отаман Гриць Коссака промовою, в якій згадав між иншими пам'яті тих зі Стрільцтва, що наложили головами в жорстоких боях за самостійність України, котрим не судилось діджати здійсненя тої ідеї, за котру посвятили своє життя, а також працювати дальше між рядами Стрільцтва, поборюючи всякі перепони, що стоять на дорозі до здійснюваня самостійности для нас святої Української Держави. По приятельських взаємних нарадах рішив Збір офіцерів і підхорунжих вислати з нагоди святкованя річниці 4-літнього існування Стрільцтва чолобитню до Його п. і к. Величства Цісаря Карла, до Його п. і к. Високости Архикнязя Вільгельма і правліт Центральної Управі Українських Січових Стрільців та для Парламентарної Репрезентації.

На чолобитню до Його п. і к. Величства, яку писано в німецькій мові в слідуючих словах:

Його п. і к. Апостольському Величеству у Відні:

„З нагоди 4-літньої річниці існування Українських Січ. Стрільців осміляє ся корпус офіцерський всіх груп Стрільцтва скласти у стій Вашому Величеству і найвишньому вождю, найвищу чолобитню. Майно і кров для Вітчизни і найлюбішого Цісаря“, — написала дня 5. серпня 1918 р. відповідь слідуючого змісту:

До Українських Січ. Стрільців на руки п. Отамана Гриця Коссака:

„Його п. і к. Апостольське Величество з волею з великою радістю прийняти чолобитню Укр. Січ. Стрільців з нагоди річниці їх 4-літнього існування і уповажило мене переслати командантові, офіцерському корпусови і всім хоробрій мужів свою найвищу подяку“.

Зайддер-Штернек,
генераль-майор, шеф військової команди Його Величства.

На чолобитню до Його п. і к. Високости Архикнязя Вільгельма, вислану в німецькій мові в слідуючих словах:

Його п. і к. Високости, Архикнязю Вільгельмови у Відні:

„З нагоди річниці 4-літнього існування Укр. Січ. Стрільців осміляє ся корпус офіцерський всіх груп Стрільцтва Вашій п. і к. Високости, своему дуже улюбленому і обов'язаному командантові зложити у стій почуваня найправдивішого обожуваня і привязаня з глибини серця. Най жне наш славний вожд. Гурра!“ — написала дня 7. серпня 1918 р. депеша слідуючого змісту:

До Команди Вишколу У.С.С. на руки п. Отамана Коссака Гриця:

„Вам, всім офіцерам і цілому Стрільцтву дякую з глибини серця за так любі слова з нагоди річниці 4-літнього існування Укр. Січ. Стрільців. Жичу всім У.С.С. з цілого

серця також і в сім році найліпшого жовнірського щастя і лаврів і прошу Вас Паже Отамане переслати всім офіцерам і всім групам Стрільцтва мої найширші поздоровлення і як також мої бажання.

Остаю в надії до скорого побаченя Ваш ширрий

Архикнязь Вільгельм, сотник.

НОВИНКИ.

— Ізольоване участка Липки. Київські часописи доносять, що розпорядком властей ізольовано частину ділянки Липки, де міститься ся головна німецька команда, штаби та гетьманська палата. Мешканцям тої часті видало окремі перепустки.

— Декілька штрихів політичної фізіономії Галера. Віденська „Arbeiter Zeitung“ видвинула на днях справу дуже замітного процесу, який мав місце минулого року в Кракові. Видавця німецької часописи Жигмонта Рознера прусудив тоді військовий краківський суд на 5 літ в'язниці за „клевету“, закидаючи русофільство теперішньому бригадірови Галерови, який бавить саме на гостинних виступах в Парижі. Процес сей діждав ся обновленя в лютім с. р. перед колевим судом в Кракові і Рознера — увільнено від вини і кари.

— Нові польські достойники. „N. W. Tagblatt“ з 13. серпня доносить, що розв'язка біжучих польських справ у Відні вимагає там постійної репрезентації Польщі. Досі пробував там в штурядовім характері гр. Пшездзевский, на Угорщині знова в тій самій ролі виступав якийсь Стаміровський. Крім сього польський департамент державний вибрав представників для Кракова і Львова.

— Як в королівстві польським! Бандитизм, анархія в західній Галичині, напади на залізницю, се тема щоденних записок польської преси. Пропадають уже не тільки поодинокі пошки, але цілі вагони. Мазурські бандити рабують в білий день, що дасть ся; в допомогу стають їм виправлені вже у сім ремеслі, що повтікали з в'язниць, або яким мнув ретинель кари. Залізничники перееджені за жовнірів нападають нічо на поїзди без військової сторожі; на днях був случай, що бандити прозили революцерами залізничникам і в сей спосіб вдалось їм обробувати кілька вагонів. В Бядолінах вкрадено цілий віз з цукром.

В Тшебіні арештувала жандармерія злодія, який мнувшого місяця покрав з мебльового воза, йдучого на Станиславів хатню обстанову вартости 700 тисяч. Польська преса підносить крик, що бандитизм спинює промишлеве життя краю.

— Чесний злодій. З Deutsch-Altenburg-a пишуть, що якісь Віденці вибрали там нічо картоплі на поля одного селянина. Равником властитель поля найшов покинену на землі коверту з такою сумою грошей, яку б продавець едержав за викопану скількість картопель, обчислену по найвишній ціні.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця дня 16-го серпня 1918.

Нині 16-го серпня: гр.-кат.: Ісакія і Дам., римо-кат.: Яца і Роха.

Завтра: 17-го серпня гр.-кат.: 7 Молод. в Еф., римо-кат.: Анастасія.

Репертуар україн. театру у Львові. Сала Тов-а ім. Лисенка, улица Пашкевича 5. Початок о год. пів до 8 вечером. В неділю, 18. с. м. „Украдене щасте“, драма в 5 діях Івана Франка. Виступ Михайла Яцкова. — В понеділок 19 с. м. „Трійка гільтаів“, введіть в 5 діях Нестроя. — Музика військова 15 п. в. Вілери раніше в Народній Торговлі а в дни вистави від 5 год. по пол. црн казі.

В школах У. П. Т. у Львові, ул. Мохнацького ч. 12. вписи до всіх клас на 1918/19 р. відбувати ся будуть в суботу 31. серпня і понеділок 2. вересня від 9—12 і 4—6 а в неділю 1. вересня від 10—12 год. рано. Вступний іспит на I. рік учит. сем. відбуде ся 3. вересня від 10 год. рано і принести треба метрику хрещена, свідоцтво лікаря фізика і свідоцтво шкільне. — Приватні (вступні) іспити до всіх клас школи вправ і видіхової та на II—IV роки учит. семінарії будуть відбувати в понеділок 9. вересня від 9. год. рано. — Шкільний рік розпочнеть ся 3. вересня богослуженням, на яким мають з'явитися усі учениці. — Дирекція.

Допише зі Станіславова. В надходячій шкільній році отварає Товариство „Українських Жінок“ жіночу бурсу, де може знайти приміщеня 30 учениць всіх ступенів шкільн.

Успіхи прийняті слідуєчі:
Місячна оплата 200 К, з чого часть мусить бути зложена в віктуалах після спису, який подасть Виділ.

Учениці зобов'язані зложити при вписі 25 К річно на інвентар і 25 К пірічно на прап. Учениці мають мати власну постіль, біде, убраня, обув, лощку, вишки і ніж.

Зголошеня треба слати на руки п. Ант. Кульчицької в Підпечарах, п. Тисменниці. Успіхи поясненя дає п. Сабатова, ул. Липова, укр. гімназія. 324 2—2

Позір Калушана! Кружок аматорів з Калуша відіграє на цілі „Сирітського Захисту в Калуші“ дня 19 серпня 1918 р. Івана Франка Урядоме щастя. Початок точно о год. пів до 8 вечером. По представленню товариських забави. 325 2—2

Загальні Збори

товариства „Руський Народний Дім в Косові“ відбудуть ся дня 18 серпня 1918 о год. 2 по пол. на Старім Косові в забудованю Івана Лепканюка.

Др Ровдяк, Іван Устиянович,
заст. голови 331 за секретаря.

Надзвичайні Загальні Збори

філії кр. тов. госп. „Сільський Господар“ в Косові відбудуть ся в неділю дня 18 серпня 1918. о год. 1 по пол. в забудованю Івана Лепканюка при площі Тараса Шевченка. Порядок і вечірній прибитий в льокалі Т-ва.

За філіяльну Раду.

Устиянович, М. Пежанська,
голова. 339 секретарка.

ПОТРІБНА ПАННА або **ІНВАЛІДА** до канцелярії. Умова: знаня німецької мови, платня 270 К або 160 К місячно і харч. Зголошеня в ред. „Укр. Слова“.

Куплю або винозичу книжки до передвступного іспиту філософичного („Vorprüfung“) „Студентка“ в Адміністрації.

Від адм. „Укр. Слова“

Вп. предплатників просимо о надісланя залягаючої предплати.

Жадайте всюди

„Українського Слова!“

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат

Др. Іляріон Боцюрків

переніс свою канцелярію з Яворова до Бучача ул. Міцкевича 13, дім дра Альтера.

Секундар загального шпиталю

Др А. Шварц

Спеціаліст шкірних і полових недуг ординує від 12—1 і від 3—5 години. Львів ул. Крашевського ч. 11. 17 4—4

Адвокат

Др Стефан Брикович

відірих адвокатську канцелярію

в Тернополі,

при улиці Копернича ч. 18. (партер) 285

Др Яремкевич,

лікар дітей, ординує в Череминцях, ул. Замкнена ч. 6. 3—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Приміщеня і опіку знайдуть учениці в часті за провіянтя, ул. Глубока ч. 15. I. поверх коло Техніки Устияновичі. 323 2—2

Особа старша інтелігентна, розуміюча ся добре на куховарстві і домашнім господарстві, потрібна зараз до заряду дому у священника бездітного на селі. Блазні інформації в Народній Торговлі у Львові. Зголошувати ся сейчас. 322 2—2

Орної землі

в лісом на будову здатним і сіножати можна набути в довільній кількості недалеко Львова на власність. Зголошеня листовні до: Заряду тартаку Реклинцев п. Мости великі. 395 1—10

Важне для сільських Читалень і воєнів в полі.

Маю на продаж слідуєчі КНИЖКИ

Бібліотеки Ю. Насальського.

1. Мудрість люди. Чудесна сила. 2. Наші діти. 3. Месть верховиця. Жар птиця. 4. Змії Хотайський. Три ковалі свого щастя. 5. Скарб Інки. 6. Правда горою. 7. Чужа кривда не загіє. 8. Еліза. 9. Оповіданя Ст. Коваленка. 10. Скарб Оксани. 11. Рождество Христове. 12. Добрий син. 13. Повінь. 14. Руське паломництво до св. Землі. 15. Рукавичка. 16. Чоловік за бортом. 17. Забобони. 18. На мавнідах; два хитруни. 19. Паняч Леонід. Татари в Папортні. 20. Нещасний засуд. 21. Завіщаня. 22. Борба доброго зі злим. 23. Посеред бурі життя. 24. Село Демня. Кожда книжочка коштує 1 К 50 с. Хто замовить усі зараз платить лиш 30 К. Гроші з гори слати на адрес: Гр. Гануляк, Львів, Куркова 10. 307 2—

„НОВИЙ ЧАС“

— Запрешене до передплати. —
Ілюстр. сусп. екон. і літер. тижи. по-звять ся 5. вересня 1918.

Свіє. події. Укр. господарство, народна, краєве, громадське, мійське, сільське, рільниче, домашнє, кухоннє. Промисл. Торговля. Кооператива. Краска літерат. штука. Жіночі справи і ин. вісти, головнє для практичного життя. — Передп. на рік К 30— на піврік К 15, до кінця 1918 р. К 10—

Ред. й адм. „Новий Час“,
Львів, ул. Руська ч. 3.

Без ваки. труднощі зневолюють нас просити П. Т. Публіку о скорі замовленя. Допиші на повиспі теми радо вятані.

Без операції радикальнє поміч для найзастарілих і найнебезпечніших тернів пропуклини. — Пропу жада-ти ново виданой брошури gratis і franco від спеціаліста д. к. патент. бандажів на пропуклину М. Фрайліха Львів, Городецька ч. 35. (Власний дім).

Важне признанє

найбільшого лікаря і гігієніста, нинішної доби, для лікаря пропуклини М. Фрайліха.

Наш почитаний член М. Фрайліх, славний пропуклиновий лікар у Львові, відзначений нашим почитаним дипльомом за заслуги наукові в області лічництва і золотом медалем на III. міжнародній виставі, одержав власне залучений документ, присланий на його руки через нашого почитаного президента, Проф. Др. мед. Едварда Райха, дир. і віцепрезидента Цісарської L. C. Академії.

Лжєт сей звучить:

ВП. Товаришу!

Кождий лікар і гігієніст, котрий поставив собі за цілі зменшеня числа операцій хірургічних, мусить спитвати ся з признанем, як добродій людскости. Особливо дотичить то недуг пахвинових, як досвідченє каже, що більша часть тих хорих, піддаючих ся операції умирає, як по операції приходять до здоровля. Отже мусить прийти до того, щоби хорих таких лічити без операції. Особливо той спосіб тералії здасть ся тіпнеть ся далеко ліпшими вислідами, як дотеперішні методи операційні.

З поміж багато метод, в найновіших часах уживаних, а маючих на цілі уздоровленє териліччих на кішкову препуклину без застосованя операцій, щоб омипути в той спосіб безпеку, метода Пана М. Фрайліха у Львові, провадить найскорше і найліпше до цілі. Є річю конче потрібною, щоб ту методу витолковану в недавно тому виданій брошурі, взято поважно під розвагу, щоб за її помічю, багато соткам людий привернути цілковите здоровлє і оцадяти їм безпеки кровавої операції.

Уважаю за свій обовязок висказати прилюдно то мое глибоке переконанє.

З поважанем

Dr med. phil. scient. et. lit. Reich
Universitäts-Prof. etc.

Nieuport-Bains в Бельгії, 19 січня 190. 208

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:	В краю і державі:	За границею:
На рік 44—К.	36—К.	На Україні 56 карб.
„ півроку 22— „	28— „	В Німечці 36 мар.
„ чвертьроку 12— „	15— „	В інших державах 84 фр.
„ місяць 4— „	5— „	

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оловітках 1-50 К.; в редакційній часті перед або по новниках 2 К. Некрольога 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.